

Soru-Cevap Yöntemi

24 December 2017 23:21

Genel Bilgi

- Anlatma metodundan sonra eğitimde en çok kullanılan öğretim yöntemi olan soru-cevap yöntemi, sınıf içi uygulamalarda sorulması ve cevap verilmesi yoluyla tartışmanın yürütüldüğü bir öğretim biçimidir.
- Bu yöntem, öğretmenin bir konuyla ilgili soru sorması yoluyla oluşturulan sözel etkileşim biçimidir.
- Öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirerek onların anlayıp anlamadıklarını ve dersin etkinliğinin de kontrol edildiği bir yöntemdir.
- Soru cevap yöntemi farklı amaçlar için de kullanılabilir. Öğrencilere kişisel yorumlar yapabilme, düşüncelerini serbestçe anlatabilme ve eleştirilerde bulunabilme ve başkalarının düşünce, öneri eleştirilerine de saygı gösterebilme beceri ve alışkanlıkları kazandırma amacıyla kullanılabilir.

Soru cevap yöntemi bu amaçlar için kullanılabilir:

- Öğrencileri eleştirel düşünmeye yönleltmek
- Dersin giriş etkinliklerinde dikkati çekme amaçlı
- Öğrencileri araştırmaya yönleltmek için rehberlik amaçlı
- Toplum içinde konuşma alışkanlığı kazandırmaya yönelik
- Öğrencilerin öğrenme düzeylerini ve öğrenme öğretme sürecini değerlendirme için
- Öğrencilerin de soru sorma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmak için
- Bloom'un taksonomisine göre bilişsel öğrenmenin alt basamaklarının gerçekleşip gerçekleşmediğini belirlemek için

Soru-Cevap Yöntemini Etkili Olarak Uygulamannın Şartları

- 1) Sorular derse gelmeden önce hazırlanmış olmalıdır. Ancak ders esnasında öğrencilerin verdikleri cevaplara göre soru sorulabilir.
 - 2) Öncelikle tüm sınıfa sorulan sorularda, öğrencilerin düşünmeleri için bir süre beklenmelidir.
 - 3) Öğretmen, samimi ve tatlı bir dille, öğrencilere isimleriyle hitap ederek cevap istemeli. Ancak cevap her zaman sınıfın yıldız öğrencilerinden değil; diğer öğrencilerden de istenmelidir.
 - 4) Öğrenci cevap veremediği zaman fazla ısrar edilmemeli, başka bir öğrenciden cevap istenmelidir.
 - 5) Cevaplarında kendi cümlelerini kullanan öğrenciler teşvik edilmeli, konuşma güçlüğü çeken heyecanlı öğrencilere gerekli yardım yapılmalı ve bu öğrenciler konuşmaya isteklendirilmelidir.
 - 6) Öğrencilerin sorulara verdikleri cevapların sınıftaki bütün öğrenciler tarafından işitilmesi sağlanmalıdır.
 - 7) Sorunun tekrarlanacağını bilen öğrenci ilk sorulduğunda dikkatle dinlemeyeceği düşüncesiyle sorular sık sık tekrar edilmemelidir.
 - 8) Öğrencilerin derse aktif katılımının sağlanabilmesi için, soru sormayı istekli hale getirilmelidirler.
 - 9) Sorular iyi hazırlanmalı, bir sorudan diğerine geçişler doğal olmalıdır. Sorunların cevaplandırılması durumunda sorular belli alt alanlara ayrılarak yeniden sorulmalıdır.
 - 10) Doğru cevap veren öğrencinin cevabı pekiştirilirken, yanlış ya da eksik cevap veren öğrencilerin de sınıf karşısında utanmasına neden olacak davranışlardan ve sözlerden kaçınmalıdır. Öğretmen öğrencilerin cevaplarındaki eksiklikleri kendisi tamamlamalıdır.
 - 11) Tüm öğrencilerin doğru cevabı düşünmesine fırsat verilmeli ve doğru cevap vurgulanmalı, öğrencilerin hep bir ağızdan doğru cevap vermelerine engel olunmalı.
 - 12) Sorular temel bir düşünce etrafında öğrencileri yeni düşüncelere yönlentecek biçimde sorulmalıdır.
- **Soru cevap yönteminin sınırlılıkları ise**, soru hazırlamak zaman alır ve uzmanlık gerektiren bir iştir. Sınıf içinde ders yavaş ilerler ve sorulara verilen yanlış cevaplar öğrencilerde güven duygusunun azalmasına neden olabilir. Soruları sürekli öğretmenin sorması, öğrencilere soru fırsatı verilmemesi sınıf içinde özgür düşünceyi engelleyebilir.